

PAŃSTWO KATAR

Notatka informacyjna n/t polsko-katarskich relacji gospodarczych,

1. Informacje ogólne

Powierzchnia:	11,586 km ²
Ludność:	2,4 mln (z czego jedynie 12 % to rdzenni mieszkańcy – Katarczycy)
Głowa państwa (emir):	Tamim bin Hamad Al Thani
Premier	Abdallah bin Nasir bin Khalifa Al Thani
Wicepremier ds. Gospodarczych	Ahmad bin Abdallah Al Mahmud
Minister Gospodarki i Handlu	Ahmad bin Jasim bin Muhammad Al Thani
Minister Finansów	Ali Sharif Al Imadi
Minister Energii i Przemysłu	Muhammad Salih Al Sada
Minister Spraw Zagranicznych,	Muhammad bin Abd Al Rahman Al Thani
Ambasador Kataru w Polsce	Ahmed bin Saif Khalef Al Midhadi
Ambasador RP w Katarze	Janusz Janke

Ustrój polityczny: Katar to księstwo (emirat), jest monarchią absolutną. Według konstytucji (z czerwca 2005 r.) głową państwa jest emir (z panującego rodu Al Thani). Władzę wykonawczą sprawuje powoływany przez emira rząd z premierem na czele. Organem konsultacyjnym rządu jest 45-osobowa Rada Doradcza. Nie ma parlamentu ani partii politycznych.

Przynależność do organizacji międzynarodowych: ONZ, Liga Arabska (AL – Arab League), Światowa Organizacja Handlu (WTO), Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF), Arabski Fundusz Walutowy (AMF), Międzynarodowy Bank Rekonstrukcji i Rozwoju (IBRD), Międzynarodowy Bank Rozwoju (IDB), Organizacja Państw Eksporterów Ropy Naftowej (OPEC – Katar zrezygnował z członkostwa w tej organizacji w styczniu 2019 r.), Organizacja Arabskich Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OAPEC), Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (IAEA), Panarabska Strefa Wolnego Handlu (GAFTA), Rada Współpracy Państw Zatoki (GCC) - w ramach powołanej w 1981 r. RWPZ funkcjonuje strefa wolnego handlu (od 1983 r.) i unia celna (od 2003 r.).

Stolica: Doha (ok. 600 tys. mieszkańców, język urzędowy: arabski).

Waluta: rial katarski (QAR); kurs wymiany (sztywny): 1 USD = 3,64 QAR.

Bogactwa naturalne: gaz ziemny (trzecie co do wielkości złoża na świecie, największy na świecie eksporter gazu skroplonego), ropa naftowa, ponadto bogate zasoby ryb i krewetek.

Struktura wytwarzania produktu krajowego brutto w 2017 r.: przemysł, głównie naftowy – 50,3 %, usługi – 49,5 %, rolnictwo – 0,2 %.

Przemysł: skraplanie gazu ziemnego, wydobywanie i rafinacja ropy naftowej, amoniak, nawozy, petrochemia, stalowe pręty zbrojeniowe, cement, naprawy statków handlowych.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2013	2014	2015	2016	2017
PKB (PPP, w mld USD)	297,8	309,7	326,1	333,3	341,7
PKB na 1 mieszkańca (tys. USD)	145,6	138,6	134,2	127,7	124,9
PKB (wzrost w %)	4,6	4,0	3,7	2,1	1,6
Deficyt/nadwyżka budżetowa (% PKB)	+ 9,1	+ 16,1	+ 4,5	b/d	- 5,8
Dług publiczny (% PKB)	32,3	31,9	39,9	46,7	53,8
Inflacja (w %)	3,1	3,3	1,7	2,7	0,4
Bezrobocie (w %)	0,3	0,4	0,4	0,7	0,6
Rezerwy dewizowe (mld USD)	42,2	43,3	42,8	31,9	15,0
Zadłużenie zagraniczne (mld USD)	149,2	156,8	bd	157,9	167,8
Eksport towarów (w mld USD)	136,8	131,6	77,7	57,3	67,5
Import towarów (w mld USD.)	31,5	38,2	37,2	31,9	30,8
Bezp. inwestycje zagr. w Katarze (wartość skumulowana, mld USD)	32,42	33,46	34,71	35,3	36,3
Inwestycje bezp. Kataru za granicą (wartość skumulowana, mld USD)	39,0	45,7	49,1	57,6	59,3

Wymiana handlowa:

Eksport – 67,5 mld USD w 2017 r., główne towary w eksporcie: skroplony gaz ziemny (LNG), ropa naftowa i produkty jej przetwórstwa, nawozy sztuczne, stal; **główni odbiorcy eksportu:** Japonia (udział 17,3 %), Korea Płd. (16 %), Indie (12,6 %), Chiny (11,2 %), Singapur (8,2 %), Zjednoczone Emiraty Arabskie (6,4 %).

Import – 30,8 mld USD w 2017 r., główne towary w imporcie: maszyny i sprzęt transportowy, artykuły żywnościowe, chemikalia; **główne źródła importu:** Chiny (10,9 % udział), USA (8,9 %), Zjednoczone Emiraty Arabskie (8,5 %), Niemcy (8,1 %), Wielka Brytania (5,5 %), Indie (5,4 %), Japonia (5,3 %).

W raporcie Banku Światowego **Doing Business 2019** oceniającym warunki prowadzenia działalności gospodarczej w poszczególnych krajach, Katar zajął **83.** pozycję wśród 190 ujętych w rankingu gospodarek świata.

• Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza.

Katar utrzymywał w ostatnich latach nadal wysoki wzrost realnego PKB. Był on napędzany głównie przez sektor ropy naftowej i gazu ziemnego, jednak czynniki takie, jak wzrost w przemyśle, budownictwie i sektorze usług finansowych doprowadziły do wzrostu znaczenia sektor poza-naftowego Kataru, który po raz pierwszy przekroczył udział ponad 50 % w nominalnym PKB kraju.

Polityka gospodarcza koncentruje się na wykorzystaniu rezerw gazu ziemnego, a jednocześnie zwiększaniu inwestycji prywatnych i zagranicznych w sektorach innych niż energia, ropa naftowa czy gaz, które wciąż stanowią około 92 % wpływów z eksportu i 62 % dochodów budżetowych. Ropa i gaz sprawiły, że od 2007 r. Katar ma najwyższe na świecie dochody na głowę mieszkańca (PKB per capita wg parytetu siły nabywczej ok. 125 tys. USD w 2017 r.) i jest krajem o najniższym bezrobociu. Udokumentowane zasoby ropy naftowej w ilości przekraczającej 25 mld baryłek wystarczą na dalszą produkcję na obecnym poziomie przez około 56 lat. Potwierdzone złoża gazu ziemnego przekraczają 25 bilionów metrów sześciennych, stanowią około 13 % zasobów globalnych i są trzecie co do wielkości na świecie.

Organizacja Pucharu Świata w roku 2022 dała pretekst do rozpisania dużych projektów infrastrukturalnych, takich jak system metra, kolei, budowa nowego portu, dróg, stadionów i infrastruktury sportowej. Nowy Międzynarodowy Port Lotniczy Hamad, otwarty w połowie 2014 r. na obecnym etapie może obsłużyć 24 mln pasażerów rocznie, z docelową wydajnością do 50 mln po zakończeniu inwestycji.

- **Polityka gospodarcza**

Reformy gospodarcze wprowadzane są konsekwentnie. U podstaw transformacji kraju leży skrupulatne i przemyślane planowanie strategiczne. Realizowana jest polityka dywersyfikacji źródeł dochodów państwa, aby zniwelować wpływ ewentualnych fluktuacji cen węglowodorów na rynkach światowych na budżet. Państwo dokonuje też znaczących inwestycji rozwijając nowe gałęzie przemysłu, głównie w produkcji aluminium, przetwórstwie ropy naftowej i gazu oraz petrochemii.

Zakrojone na szeroką skalę są projekty rozwoju bazy hotelowej, konferencyjnej i targowej, a także organizacja z rozmachem dużych i prestiżowych imprez sportowych i kongresowych mających przekształcić Doha w centrum spotkań. Z kolei olbrzymie nakłady przeznaczane na rozwój linii lotniczych Qatar Airways, budowa nowego portu lotniczego i rozbudowa portu morskiego w stolicy Kataru mają na celu przekształcenie stolicy kraju w liczący się węzeł komunikacyjny i logistyczny.

Nadwyżki z dochodów sektora ropy naftowej i gazu inwestowane są za pomocą państwowego funduszu inwestycyjnego Qatar Investment Authority w aktywa zagraniczne i krajowe. Mają one zapewnić przyszłym pokoleniom dostatnie życie po osiągnięciu przez kraj oil peak. Rząd dba też o edukację społeczeństwa przyciągając do Kataru filie uznanych w świecie uczelni, a szczególnie nacisk kładzie się na nauki ścisłe.

Władze starają się również liberalizować przepisy, aby Katar stawał się coraz bardziej atrakcyjny dla inwestorów zagranicznych. Proponują też szereg zachęt, których celem jest przyciągnięcie kapitału zagranicznego. Sztandarowymi projektami legislacyjnymi w tym zakresie są nowe prawo podatkowe oraz inwestycyjne obowiązujące od 2009 r. Obecnie przepisy dopuszczają stuprocentową własność spółek zarejestrowanych w Katarze przez podmioty zagraniczne w takich branżach jak rolnictwo, usługi konsultingowe, IT, usługi związane z dystrybucją, hotelarstwo, usługi związane z kulturą, rozrywką i sportem, szpitale, elektrownie, szkoły oraz uczelnie wyższe.

We wszystkich pozostałych branżach udział kapitału zagranicznego nie może być wyższy niż 49 %. Według obecnego stanu prawnego, nie jest dopuszczalna także aktywność firm zagranicznych w zakresie działalności agencji handlowych. Od 2010 r. firmy z udziałem kapitału zagranicznego działające w Katarze korzystają z liniowego, 10 % podatku CIT. Jest to najniższa stawka podatku od dochodów przedsiębiorstw oferowana przez kraje Rady Współpracy Państw Zatoki (GCC).

W resorcie ds. biznesu i handlu powołano nowe komórki organizacyjne (rozwoju biznesu, partnerstwa publiczno-prywatnego oraz promocji inwestycyjnej), które mają również przyczyniać się do likwidowania barier w prowadzeniu biznesu i przyciąganiu kapitału. Resort pracuje też obecnie nad projektem nowej ustawy o działalności gospodarczej.

2. Ramy prawno - traktatowe współpracy gospodarczej

UE – Katar

Umowa o współpracy (Co-operation Agreement) pomiędzy UE a GCC - podpisana w 1989 r. Ministrowie spraw zagranicznych spotykają się raz w roku w ramach Wspólnego Posiedzenia Ministerialnego (Joint Council/Ministerial Meeting). Umowa ta jest pierwszym z porozumień tzw. nowej generacji, jakie UE zawarły z państwami trzecimi. Nie ogranicza się bowiem, jak dotychczasowe porozumienia, do współpracy gospodarczej, ale zakłada - w dłuższej perspektywie - możliwość ustanowienia strefy wolnego handlu pomiędzy stronami porozumienia. Założeniem Umowy o współpracy UE - GCC jest ułatwienie rozwoju stosunków handlowych i otwarcie rynków towarowych.

Kwestia **Porozumienia o Wolnym Handlu** (FTA) w relacjach Unia Europejska (EU) - Rada Współpracy Arabskich Państw Zatoki (GCC):

Negocjacje UE-GCC należą do jednych z najdłuższych prowadzonych w zakresie dwustronnych relacji handlowych. Należy jednak pamiętać, że są one prowadzone przez dwie organizacje międzynarodowe pozostające na różnym poziomie integracji i możliwości uzgadniania stanowisk, także w zakresie relacji pomiędzy instytucjami, jak i państwami członkowskimi. Rozmowy rozpoczęto w 1990 r. Pomimo kilkukrotnych rund spotkań technicznych i politycznych, nie osiągnięto pełnego porozumienia, w związku z czym negocjacje w końcu 2008 r. zostały zawieszone.

Polska – Katar

- Umowa o współpracy gospodarczej – podpisana 5 maja 2017 r. w czasie wizyty Emira Państwa Katar w Warszawie. Umowa weszła w życie 7 grudnia 2017 r.;
- Umowa o współpracy w dziedzinie turystyki – podpisana 20.10.2011 r., weszła w życie 14.05.2012 r.;

- Umowa ws. unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu – podpisana 18.11.2008 r., weszła w życie 28.12.2009 r.;
- Umowa o komunikacji lotniczej – podpisana 21.04.1998 r., weszła w życie 25.09.1998 r.

3. Wymiana handlowa z Polską (mln USD)

	2013	2014	2015	2016	2017	Dynamika 2016 = 100 %
Eksport	30,6	53,6	49,3	81,7	79,0	96,7
Import	18,7	16,4	19,0	301,5	538,4	178,6
Obroty	49,3	70,0	68,4	383,2	617,4	161,1
Saldo	11,8	37,2	30,3	- 219,8	- 459,6	

Źródło: GUS

Główne pozycje w polskim eksporcie w 2017 r.

- Silniki i inne turbiny gazowe – 10,9 mln USD (13,8 % udział w polskim eksporcie)
- Konstrukcje stalowe – 6,1 mln (udział 7,7 %)
- Meble i akcesoria – 5,8 mln USD (udział 7,3 %)
- Brzytwy i maszynki do golenia – 5,5 mln USD (udział 6,9 %)
- Artykuły sanitarno-higieniczne (pieluchy, podpaski itp.) – 5,0 mln USD (udział 6,3 %)
- Elektrody, szczotki węglowe – 4,5 mln USD (udział 5,7 %)
- Lampy i oprawy oświetleniowe – 2,9 mln USD (udział 3,7 %)
- Pieczywo cukiernicze, ciastka – 2,4 mln USD (udział 3,1 %)
- Preparaty do makijażu, upiększania i pielęgnacji skóry – 2,4 mln USD (udział 3 %).

Główni eksporterzy we wcześniejszych latach: Hamilton Sundstrand, Poland – Rzeszów, Gillette Poland, Procter & Gamble Operations Poland, LPP S.A.

Główną pozycją w naszym imporcie od 2016 roku jest skroplony gaz naturalny. W roku 2017 wartość dostaw do Polski wyniosła 524 mln USD, co stanowiło 97,3 % wartości całego importu z Kataru (kolejna pozycja to polimery etylenu – 11,8 mln USD, 2,2 % udział w imporcie).

Wg danych GUS za **3 kwartały 2018 r.**, polsko-katarskie obroty handlowe wyniosły **738,7 mln USD** (wzrost o 64 % w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.), w tym polski eksport – 79,5 mln USD (wzrost o 39,1 %), natomiast import – 659,1 mln USD (wzrost o 67,7 %).

4. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Polsko-katarskie relacje gospodarcze określić można jako umiarkowane, aczkolwiek mające solidne podstawy do dalszego rozwoju. Cezurą w rozwoju wzajemnego handlu był koniec roku 2016 - pierwsze regularne dostawy katarskiego LNG do terminalu w Świnoujściu. Oczekuje się także, że Katar zaangażuje się bardziej w działalność inwestycyjną w Polsce. Na obecną chwilę sztabową inwestycją Qatar Investment Authority jest zakup kompleksu biurowców w Warszawie o łącznej powierzchni prawie 44 tys. m².

Pierwszą katarską inwestycją w Polsce tworzącą miejsca pracy jest z kolei Centrum Obsługi Klienta w Europie, które tworzone jest obecnie we Wrocławiu przez katarskiego przewoźnika lotniczego Qatar Airways. Znane są również przypadki indywidualnych inwestycji prywatnych inwestorów katarskich w polskie spółki notowane na GPW w Warszawie oraz przejęcia spółek pozagiełdowych.

Na międzynarodowych rynkach inwestycyjnych Katar jest postrzegany jako jeden z najbardziej atrakcyjnych i pożądanym partnerów, mimo że pochodzący z tego kraju kapitał jest znany zarówno z oportunistycznych, jak i pasywnych zachowań. Katarski kapitał angażuje się w przedsięwzięcia gwarantujące szybką i wysoką stopę zwrotu oraz określony prestiż (korzyści wizerunkowe). Katarscy inwestorzy z reguły nie są zainteresowani przejmowaniem pełnej kontroli nad danym przedsiębiorstwem (wyjątek stanowią nieruchomości), lecz udziałami mniejszościowymi w dobrze funkcjonujących, stabilnych, posiadających międzynarodową renomę i gwarantujących ponadprzeciętne zyski przedsięwzięciach (zwykle 5-15 %).

Na polskim rynku kapitałowym katarski fundusz inwestycyjny QIA zabiega o możliwość dokonania zakupu udziałów w najbardziej prestiżowych przedsiębiorstwach. Inwestorzy instytucjonalni z Kataru są zainteresowani również innowacyjnymi technologiami w dziedzinie energetyki odnawialnej.

5. Dostęp do rynku

Generalnie firmy zainteresowane działalnością na rynku katarskim muszą wcześniej znaleźć tu lokalnych partnerów. Nadal istnieje w większości sektorów wymóg większościowego udziału Katarczyków. Rząd nieznacznie złagodził przepisy uchwalając ustawę nr 13, zezwalającą na 100 % udział kapitału zagranicznego w takich sektorach jak: rolnictwo, produkcja, zdrowie, edukacja, turystyka. Kolejna ustawa (nr 17) z 2004 r. pozwala na inwestycje zagraniczne w sektorach bankowości i ubezpieczeń, agencji handlowych lub agencji nieruchomości do wysokości 25 % w katarskich pakietach akcyjnych spółek, notowanych na giełdzie papierów wartościowych w Doha.

Biorąc pod uwagę handel i przywóz towarów do Kataru to jest on regulowany przez ustawę celną nr 5 z 1988 r. Firmy zajmujące się importem muszą być zarejestrowane w rejestrze importerów i uzyskać licencję z Katarskiej Izby Przemysłowo Handlowej. Indywidualni importerzy muszą posiadać katarskie obywatelstwo, a właścicielami firm-importerów mogą być tylko Katarczycy. Prawo jest jednak nie zawsze precyzyjne, a kompetencje instytucji nadzorujących import nakładają się na siebie. W przypadku importu np. żywności instytucjami odpowiedzialnymi byłoby zarówno ministerstwo zdrowia, jak i rolnictwa. Warto dodać, że informacja gospodarcza w Katarze nie spełnia oczekiwań i biznesmeni mają sporo problemów z uzyskaniem pożądanej wiedzy. Orzeczenia tutejszego sądu gospodarczego nie są publikowane, co nie pozwala firmom na podejmowanie decyzji zgodnych z orzecznictwem.

Możliwe formy działalności gospodarczej:

Do założenia lokalnego biura niezbędny jest wpis do Rejestru Handlowego (Commercial Registration) w tutejszym Ministerstwie Biznesu i Handlu (obecnie Ministerstwo Gospodarki i Handlu). Wszelkie zapytania dotyczące procedury jego uzyskania powinny być kierowane do Dyrektora Spraw Handlowych (Director of Commercial Affairs). Poszczególne rodzaje działalności gospodarczej wymagają ponadto pozwoleń i rejestracji.

W Katarze funkcjonują następujące formy przedsiębiorstw:

- **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** - ma ona kapitał nie mniejszy niż 200 tys. QAR i od 2 do 30 udziałowców, których odpowiedzialność ograniczona jest do wysokości wniesionych udziałów. Założenie firmy tego typu trwa na ogół 3 - 4 miesiące. Przedsiębiorstwa nie mogą zajmować się ubezpieczeniami, usługami bankowymi ani inwestycyjnymi.
- **Spółka kapitałowa** - tworzona jest na mocy dekrety Emira, a jej kapitał wynosi min. 500 tys. QAR. Generalnie udziały w takich firmach posiadać mogą tylko Katarczycy lub obywatele innych państw Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej (GCC) chyba, że dekret Emira stanowi inaczej. Zgromadzenie udziałowców musi odbywać się przynajmniej raz do roku by mianować dyrektorów, audytorów oraz zatwierdzać sprawozdania finansowe.
- **Firmy joint venture** - umowy tego typu mogą być zawierane dla przeprowadzenia indywidualnej transakcji, ale nie jest to odrębna forma prawna przedsiębiorstwa.
- **Oddziały firm zagranicznych** - zasady tworzenia regulowane są przez ustawę nr 25 z 1990 r. Generalnie oddziały takie mogą powstawać wyłącznie na okres wykonywania konkretnego kontraktu, dla którego były utworzone i zostały licencjonowane mocą dekretu wydanego przez Ministerstwo Gospodarki i Handlu. Oddziały muszą mieć lokalnego partnera (service agent). Podlegają pełnemu opodatkowaniu (z wyjątkiem udziałów należących do strony katarskiej) chyba, że z mocy indywidualnych decyzji, zostały zwolnione z opodatkowania.
- **Przedstawicielstwa firm** - są de facto tylko wizytówkami - mogą promować w Katarze produkty i usługi, ale nie mogą prowadzić tu interesów ani zawierać kontraktów.
- **Agencje/dystrybutorzy/franszyza** - prawo o agencjach komercyjnych definiuje agenta jako osobę, która ma wyłączne prawo do dystrybucji/sprzedaży dóbr i produktów w zamian za udział w zyskach. Agent/agencja w 100 % należy do obywatela Kataru. Definicja agenta/agencji jest bardzo szeroka i nie ma pewności jak w razie sporu orzeknie sąd (jego wyroki nie są publikowane), ale można raczej oczekiwać, że werdykty sądu będą odróżniać agenta/agencję handlową od dystrybutora czy franszyzobiorcy.

Podatki i zachęty dla biznesu

Zgodnie z art. 19 ustawy podatkowej (dekret nr 11 z 1993 r.) wysokość podatków uzależniona jest od zysków uzyskanych przez firmę. Firma może starać się o zwolnienie od podatków. Zasady przedstawione są na stronie: <http://www.mof.gov.qa/english/PDF/01.pdf>. Państwo Katar proponuje biznesmenom szereg zachęt. Związane z tym prawo nr 13 z 2000 r. (Prawo inwestycyjne regulujące udział kapitału zagranicznego w działaniach gospodarczych) można znaleźć na stronie: http://www.investinqatar.com.qa/files/rule_13e.pdf.

Dostęp do rynku pracy:

Świadczenie usług i zatrudnienie obywateli RP - katarski rynek pracy jest w znacznym stopniu zależny od zagranicznej siły roboczej, zarówno w zakresie wykwalifikowanej, specjalistycznej kadry, jak i pracowników niewykwalifikowanych. Rynek pracy opiera się na systemie „sponsorskim”. Zatrudnienie pracowników spoza Kataru odbywa się na podstawie kontraktów pracowniczych. W przypadku podpisania kontraktu firma zatrudniająca (sponsor) występuje o promesę wizy do tutejszych władz. Pisemna zgoda sponsora jest wymagana np. przy zakładaniu konta, zakupie samochodu, zaciąganiu kredytu bankowego, czasowego wyjazdu z kraju. Bardzo trudne jest uzyskanie zgody sponsora na zmianę pracodawcy. Jeśli kontrakt zostanie rozwiązany z przyczyn leżących po stronie zatrudnionego, ma on obowiązek natychmiastowego opuszczenia Kataru. Obowiązuje go także zakaz podjęcia nowej pracy w Katarze przez okres dwóch lat.

System zamówień publicznych:

Za zamówienia publiczne odpowiedzialna jest rządowa jednostka: Centralny Komitet ds. Zamówień Publicznych. Wyróżnia się trzy typy zamówień:

- zamówienia otwarte dla wszystkich przedsiębiorstw, publikowane w dwóch lokalnych gazetach;
- zamówienia kierowane jedynie (przeważnie faksem) do ograniczonej ilości specjalistycznych firm;
- zamówienia bezpośrednie, w przypadku braku czasu na zakończenie projektu lub spadku wartości projektu.

Więcej informacji na stronie: <http://www.ctc.gov.qa>. Przepisy regulujące procedurę przetargową dostępne na stronie: <http://www.ctc.gov.qa/law-en.aspx>

Nabywanie i wynajem nieruchomości:

Państwo Katar w odróżnieniu od pozostałych krajów tego regionu otworzyło się na zagraniczne inwestycje, w szczególności w odniesieniu do nieruchomości i budownictwa. W 2000 r. Katar uchwalił ustawę nr (13) dotyczącą inwestycji kapitału zagranicznego we wszystkich sektorach gospodarki z wyjątkiem bankowości, ubezpieczeń, handlu i nieruchomości (zwanej dalej "Ustawą Inwestycji Zagranicznych"). W ramach tego prawa, inwestorzy zagraniczni nie byli w stanie wejść w długoterminową dzierżawę gruntów przeznaczonych na realizację swoich projektów inwestycyjnych, po pięćdziesięciu latach, podlegała ona odnowieniu. Inwestorzy zagraniczni byli uprawnieni do przekazywania tych inwestycji innym inwestorom.

W następstwie traktatu Rady Współpracy Państw Zatoki (GCC), Katar uchwalił ustawę nr (2) z 2002 roku, co pozwoliło obywatelom (osobom fizycznym) państw członkowskich GCC posiadać nie więcej niż trzy nieruchomości mieszkalne na terytorium Kataru z zaznaczeniem, że łączna powierzchnia wszystkich nieruchomości mieszkalnych nie może przekraczać 3000 metrów kwadratowych.

Otwarcie Kataru na inwestycje obcokrajowców spoza strefy GCC w nieruchomości rozpoczęło w czerwcu 2004, po uchwaleniu ustawy nr (17) 2004. Reguluje ona problem własności i użytkowania nieruchomości mieszkaniowych i domów przez cudzoziemców. Obecnie, zatem istnieją w Katarze trzy systemy w odniesieniu do prawa własności: pierwszy odnosi się do Katarczyków (zazwyczaj jest nieograniczony), drugi do obywateli państw GCC i trzeci do obcokrajowców.

Ochrona własności przemysłowej i intelektualnej:

Patenty są chronione przez system rejestracji na początkowy okres 10 lat i mogą być zarejestrowane na kolejne pięć lat. Znaki towarowe mogą być zarejestrowane na 10 lat i odnawiane na czas nieograniczony. Rejestracja daje właścicielowi wyłączne prawo do używania znaku towarowego w odniesieniu do towarów, dla których znak towarowy jest zarejestrowany. Właściciel może uniemożliwić innym stronom wykorzystanie znaków towarowych dotyczących produktów konkurencyjnych. Prawo nr 30 z 2006 r. zapewnia ochronę przedsiębiorców przed nieupoważnionym korzystaniem z towarów i usług. Aby złożyć wniosek o nadanie znaku towarowego, patentu lub prawa autorskiego, należy wypełnić formularz zgłoszeniowy i odesłać go do Ministerstwa Gospodarki i Handlu.

6. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

- **marzec 1996** – wizyta polskiego ministra przemysłu i handlu (K.Ścierskiego) – memorandum w sprawie dostaw do Polski skroplonego gazu oraz współpracy w przemyśle chemicznym,
- **21-22.04.1998** – wizyta Ministra Spraw Zagranicznych Kataru - podpisanie umowy o cywilnej komunikacji lotniczej oraz porozumienia o współpracy izb handlowych,
- **18-19.11. 2008** - wizyta Premiera D. Tuska, rozmowy dot. współpracy w sektorze energetycznym oraz przekazanie konkretnych propozycji włączenia kapitału katarskiego w proces prywatyzacji gospodarki polskiej,
- **29.06.2009** - umowa "Sales and Purchase Agreement" pomiędzy PGNiG a Qatargas Operating Company Ltd. (Qatargas) na dostawy skroplonego gazu ziemnego (LNG). Umowa dotyczy zasad, w oparciu o które będą realizowane długoterminowe dostawy LNG do Polski,

- **20.10.2011** – oficjalna wizyta w Polsce emira Państwa Katar, szejka Hamad bin Khalifa Al Thani: - podczas wizyty podpisano dwie umowy: o współpracy turystycznej i o powołaniu polsko-katarskiej Rady Biznesu.
- **grudzień 2012** – uruchomienie bezpośredniego połączenia lotniczego Qatar Airways pomiędzy Doha i Warszawą).
- **9-10.12.2013** - wizyta oficjalna w Państwie Katar Prezydenta RP B. Komorowskiego, Polsko-Katarskie Forum Biznesu
- **5.05.2017** – wizyta w Polsce Emira Kataru, szereg spotkań na najwyższym szczeblu, seminarium inwestycyjne oraz podpisanie umowy o współpracy gospodarczej.

7. Potencjalne dziedziny współpracy

Notowany w ostatnich latach stały wzrost dwustronnej wymiany handlowej stanowi pozytywny trend, lecz z powodu niskiego pułapu wyjściowego (ok. 15-20 mln USD) nie odzwierciedla realnego potencjału obu państw w tej dziedzinie.

Polscy przedsiębiorcy (producenci i eksporterzy towarów oraz usług) nadal podchodzą do katarskiego rynku z wstrzeźliwością i obawą przed jego wysoką konkurencyjnością, koniecznością poniesienia znacznych nakładów w celu usytuowania się na nim (wysokie koszty wstępne podjęcia działalności), trudnościami w znalezieniu odpowiednich partnerów miejscowych i potencjalnym ryzykiem handlowym.

Katar będzie zdany na stale rosnący **import żywności**. Podejmowane są próby zakupów dużych arealów ziem uprawnych za granicą, które mają zagwarantować w przyszłości regularne dostawy produktów rolnych i mięsa oraz produktów z ich przetworu. Jednakże perspektywa osiągnięcia samowystarczalności żywieniowej jest odległa. Upatruje się zatem dużych szans dla eksporterów wyrobów rolno-spożywczych, głównie wysokiej jakości ziemniaków, żywności przetworzonej, wyrobów przemysłu mleczarskiego (jogurtów, serów, mleka w proszku), mrożonek i koncentratów soków.

Kolejna szansa z tego sektora to współudział w produkcji rolnej i spożywczej na rynkach państw trzecich w oparciu o planowany tam przez inwestorów z Kataru rozwój własnych zdolności produkcyjnych.

Godna zainteresowania jest możliwość współpracy w **sektorze budowlanym i transportu** - eksport polskich usług wykonawczych i sprzętu w ramach realizacji programu rozwoju infrastruktury sportowej, turystycznej i transportowej (drogi i kolej z systemem naziemnego transportu komunalnego) – w tym dostawy taboru, jak tramwaje i autobusy dla sieci ruchu miejskiego.

Istnieją możliwości dla polskich spółek budowlanych (w tym drogowych), producentów i eksporterów sprzętu budowlanego, środków transportu, szyn kolejowych, stali i szkła budowlanego oraz innych materiałów konstrukcyjnych i kabli energetycznych.

Katar będzie przeżywał dalszy ciąg boomu inwestycyjnego, w którym swój udział mogą mieć również projektanci wielkich obiektów, wnętrz i przestrzeni zielonych oraz eksporterzy usług wykonawczych.

Katarski rynek będzie przez najbliższe lata atrakcyjnym i rosnącym **importerem mebli, wyposażenia biur**, lamp (w tym oświetlenia ulicznego) i osprzętu elektrycznego, dywanów i wykładzin dywanowych oraz sprzętu RTV/AGD.

Odrębnym sektorem możliwej polskiej ekspansji na miejscowym rynku jest, w kontekście przygotowań do MŚ w piłce nożnej 2022, bazująca na polskich doświadczeniach z organizacji ME w 2012 r., **branża usług ochroniarskich oraz elektronicznych systemów zabezpieczania imprez masowych**.

8. Przedstawicielstwa dyplomatyczne:

- Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Państwie Katar
Doha, Al-Qutaifiya 66, Str.No.519, Saha 49,
Tel.: +974 44 11 35 05, +974 55 08 83 60, +974 44 11 32 30, faks: +974 44 11 03 07
doha.amb.sekretariat@msz.gov.pl www.doha.msz.gov.pl
- Ambasada Państwa Katar w Polsce
00-498 Warszawa, ul. Książęca 15
Tel.: (22) 622 22 88, (22) 622 88 88, fax: (22) 622 55 66
warsaw@mofa.gov.qa, www.qatarembassy.pl